

Feestweek in december

In de week dat wij Sinterklaas vierden was er ook feest in Israël en daarbuiten, van 2 – 10 december dit jaar wordt het chanoekafeest gevierd. Dat is het feest van de tempelinwijding en draait het vooral om de Menorah, de zevenarmige, altijd brandende kandelaar.

Als je een kandelaar ziet met 8 armen en één extra, de dienaar, dan is dat de chanoekia, de kandelaar die wordt gebruikt op het Chanoekafeest. Iedere dag vanaf dag 1 van het feest wordt er een kaars of lampje aangestoken tot en met de 8e dag en die branden elke dag helemaal op. Zo branden er uiteindelijk 36 kaarsjes.

Wist je dat Jezus dit feest vierde? Het staat in het Johannes evangelie hoofdstuk 10 :22.

Lees het maar eens.

Zo op het eerste oog heeft het feest niet veel met Jezus te maken en toch...en toch.

Niets in de bijbel staat er toevallig, zomaar, voor niets. Wie een oor heeft die hoort wat de Geest tot de gemeente zegt...

Het is een feest dat herinnert aan een wonder in de tijd tussen het Oude testament en het Nieuwe Testament. In die tijd werd de tempel terugveroverd op de Grieken die het hadden verontreinigd met de verering van Zeus. De Grieken onderdrukte de joden op een verschrikkelijke manier. Het gebeurde dat wetsgetrouwe joden in *tora*-rollen verbrand werden. Op sabbat-vieren of zonen-besnijden stond de doodstraf! Dit leidde tot de opstand van de Maccabeeën (of Hasmoneeën), die begon in 167 v.C., en uiteindelijk leidde tot de verovering van Jeruzalem. Er werd bij de her-inwijding acht dagen feest gevierd, op de wijze van het Loofhuttenfeest, dat tot dan toe niet normaal gevierd kon worden. Overal werden lichten ontstoken. Op het voorplein van de tempel plantten de Maccabeeën hun lansen in de grond en hingen er lampen aan - als teken van vreugde en als verwijzing naar hét licht dat was gaan schijnen na een donkere tijd van onderdrukking.

Alles moest hersteld en gereinigd worden. Ook de Menorah werd weer in ere hersteld en de lampen werden aangestoken maar er was niet genoeg heilige olie, ja slechts voor één dag. Het zou 8 dagen duren voor er nieuwe olijfolie gemaakt was. Maar een Godswonder geschiedde....de lampen bleven branden tot de nieuwe olie klaar was.

Het is door Gods goedheid de heidenen niet gelukt het licht van de *menora* voorgoed te doven. En hij brandt nog...na alle vervolging die na die tijd gekomen is en er nog steeds is. De hele wereld moet weten, dat God het licht van Israël brandend houdt.

De Menora heeft in totaal zeven armen en er stonden in de Tempel van Salomo maar liefst tien van deze gouden kandelaren. In totaal brandden er dus zeventig lichten in het huis van God. Het getal zeventig staat in het Hebreeuws voor de naties, waardoor Israël dus door het altijd laten branden van de Menora een licht was voor de volkeren. Zo profeteerde Jesaja in hoofdstuk 56:7 dat Gods huis een huis van gebed zal worden genoemd voor alle volken. Daarnaast vertegenwoordigde de Menora ook de aanwezigheid van God, en moest om die reden altijd branden.

Het goddelijke licht is symbool voor de wijsheid van Gods woord. “Want het gebod is een lamp (Menora) en de onderwijzing (Thora) een licht”, staat geschreven in Spreuken 6:23 en “Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad”, in Psalm 119:105. Doordat dit wonder plaatsvond kwam er dus weer ruimte voor Gods Woord en werd de tempeldienst weer ingewijd om hierin ook tot licht voor de volkeren te zijn. Gods licht en goedheid kon weer vanuit Jeruzalem gaan.

En dit alles wordt gevierd op de 25^e Kislev. Het is dan ook geen toeval dat het 25^e woord in de Thora het woord 'or' is: licht! Denk hier niet te licht over. Mensen neigen naar het toevals denken. God heeft alles in Zijn machtige hand. Hij heeft zelfs al je haren op je hoofd geteld, belijden we (Math. 10 :24-33).

Or is ook in het Hebreeuws de naam van de zon die de wereld met zijn licht en warmte dient. In Maleachi 4:2 staat geschreven: "Maar voor u die Mijn Naam vreest zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn".

Vanuit rabbijnse literatuur wordt met deze tekst de link met de Messias gelegd. Is het niet de Messias, Yeshua (de Hebreeuws naam van Jezus) Die als Dienstknecht van God in Zijn offer en opstanding tot licht voor Israël en de volkeren was?

Zo staat er in de Joods middeleeuwse overlevering de Yalkut geschreven: "En God zag het licht, dat het goed was. 'Dit is het licht van de Messias... Om te onderwijzen dat God de generatie en het werk van de Messias zag voordat Hij het universum geschapen had en Hij verborg de Messias... Onder Zijn troon van Glorie". Zoals de Messias eeuwenlang verborgen was, zo ook Zijn licht. Op het Chanoeka-feest toont Jezus dit licht. Hij is het verborgen licht van de Chanoekia.

Vanuit de Joodse overlevering is er een verband tussen licht en de Messias.

Het mysterie van Chanoeka

In het aantal kaarsen dat wordt aangestoken zit een mysterie verborgen dat de ware betekenis van het Chanoeka-feest toont. Zo leggen de rabbijnen de link tussen de 36 kaarsen (3 keer 12 uur tussen dag en nacht) en het licht dat op de vierde dag werd geschapen. Zij noemen dit licht het verborgen licht dat er was toen de wereld werd geschapen, het licht van de eerste mens. Adam, de eerste mens, is een beeld van de Messias. Op het moment dat de kaarsen worden aangestoken vraagt men eigenlijk aan God om het licht dat door de zonde van Adam en Eva was verborgen wederom te herstellen. Dit is het licht van de wereld, het licht van de Messias.

De Joodse traditie legt uit dat de 36 kaarsen van de chanoekia staan voor de 36 lagen van een ui. Om tot de kern van een ui te komen dient iedere laag te worden gepeld. Elke laag is een stuk duisternis totdat men tot de kern en het hart van de ui is gekomen. Hier vindt men het verborgen licht. Over dit licht zei de Chazal (een Joodse middeleeuwse rabbijn) dat dit 'het licht van de Messias is'. Het is dan ook niet voor niets dat Jezus zich meerdere malen het licht van de wereld noemt. Hij is gekomen om te herstellen waarin de eerste Adam (mens) faalde.

Zo staat geschreven in Jesaja 9:1: "Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien. Zij die wonen in het land van de schaduw van de dood, over hen zal een licht schijnen".

Het licht is verborgen

Op dit moment is het licht van de Messias voor velen van het volk Israël nog verborgen. Het doel van de Messias is dat dit licht weer terugkomt naar Israël. Als dat gebeurt dan zal dat genezing voor Israël betekenen. Dit zien wij terug in het verhaal van Jacob in Genesis 32:24-32. Het was Jacob die worstelde met een Man waarvan hij in vers 30 zegt dat hij God heeft gezien van aangezicht tot aangezicht. Om die reden noemde Jacob die plek *Pniël*.

In vers 31 wordt een detail gemeld waar veel mensen over heen lezen. Er staat namelijk geschreven dat de zon over hem op ging en dat hij mank was aan zijn heup. De zon zorgde er voor dat Jacob kon genezen en reeds mank kon lopen.

De Midrashic Aggadah (Tanchuma Buber, Vayishlach 10; Genesis Rabbah 68:10) legt uit: en de zon kwam op om zijn heup te genezen, zoals er is geschreven: (Maleachi 3:20): ‘de zon van gerechtigheid, met genezing onder zijn vleugels’”. Ofwel: de rabbijnen leggen uit dat het de zon, de Shamasj, de dienaar, was die genezing bracht over Jacob. Jacob kreeg tijdens deze gebeurtenis de naam ‘Israël’. Het verhaal van Chanoeka is het verhaal van Jakob die getransformeerd werd in Israël en zich tot Israël kan transformeren enkel door de genezing van het licht van de zon te ontvangen.

Nu is dit licht van de Messias nog niet volledig op Israël gekomen en dienen zij nog door de lagen van duisternis heen te steken. En hierin mogen wij, gelovigen, reeds tot een licht zijn om de Messias dichterbij en dichterbij te brengen. Al ben je maar één lichtje, samen worden wij een groot licht. En dit licht kan enkel tot stand komen als Jezus de Messias door ons heen schijnt. Hij is het verborgen licht Dat spoedig zichtbaar zal worden voor Israël en de hele wereld.

[Yachad - Inge Rozema](#)